

VOORREDE.

De strekking van dit geschrift maakt een voorwoord overbodig. Doch ditmaal is het de door mij gevolgde indeeling van zijn' inhoud, welke eene korte rechtvaardiging eischt. Het zwaartepunt toch dezer verhandeling — zoo zij al gezegd kan worden eenig gewicht te bezitten — ligt in de derde afdeeling, waarin de invloed nagegaan wordt van de wisselverbintenis op de onderliggende schuldbetrekking. Dit onderwerp, hetwelk men gemeenlijk de leer der schuldvernieuwing door wissels noemt, had in een betrekkelijk gering aantal bladzijden uitgewerkt kunnen worden, indien ik zoolwel omtrent het begrip der novatio als omtrent den grond van het wisselobligo, algemeen erkende theoriën had aange troffen, die ik tot grondslag had kunnen nemen. Nu dat niet het geval was, was het zaak vooraf twee afdeelingen daaraan te wijden, ten einde van een en ander zoodanige theorie vast te stellen, als mijns inziens het best met de geschiedenis der novatio en des wissels en met ons tegenwoordig systeem der verbintenissen strookte. Vandaar dat dit proefschrift meer geeft, dan de titel aanduidt en dat zich

even veel bladzijden met preliminaire vragen bezig houden als met het hoofdvraagstuk zelf.

Gemakshalve geef ik hierbij tevens voluit de titels aan van de meeste geschriften, door mij voor de derde afdeeling geraadpleegd; de belangrijkste heb ik met een * gemerkt.

DURANTON, *Droit civil* (4^e Ed. Paris 1844), dl. XII, n° 287. XX, n° 165.

PARDESSUS, *Cours de droit commercial* (6^e Ed. Bruxelles 1833) § 221.

*SIEBENHAAR in *Archiv für Wechselrecht* (1851) I, bl. 165—182.

GELPCKE in zijn *Zeitschrift für Handelsrecht* (1853) III, bl. 120 vlgg.

GÜNTHER in *Archiv für Wechselrecht* (1855) IV, bl. 129 vlgg.

PHILIPSON, *Diss. over schuldvernieuwing* (Amst. 1856) bl. 90.

LADENBURG in *Archiv für Wechselrecht* (1857) V, bl. 122 vlgg.

*UNGER, *Die rechtliche Natur der Inhaberpapiere* (1857) § 24.

*KUNTZE, *Die Lehre von den Inhaberpapieren* (1857) § 123.

CHITTY, *Bills of Exchange* (10th Ed. (1858), bl. 116—129 en passim.

*HASSENPLUG, *Ueber den Einfluss des Wechsels auf die unterliegende Verbindlichkeit* (Cassel 1858).

BIENER, *Wechselrechtliche Abhandlungen* (1859) bl. 413, 414, 426, 427.

ALAUZET, *Comment. du Code de Comm.* (1859) IV, n° 1904.

FICK in *Goldschmidt's Zeitschrift für HR.* (1860) III, bl. 276—279.

LADENBURG in *Archiv für prakt. Rechtsw.* (1860) VII, bl. 1 vlgg.

Magazijn van Handelsregt (1860) II, 2, bl. 6—10, 47—52.

DELAMARRE et LE POITVIN, *Cours de droit comm.* (4^e Ed. 1861) V, § 240—257.

LÖWY in *Gruchot's Beiträge* (1862) VI, bl. 173 vlgg.

KUNTZE, *Deutsches Wechselrecht* (1862) § 25.

*VOLKMAR und Löwy, *Allg. D. Wechselordnung* (1862) § 194.

*VON SALPIUS, *Novation und Delegation* (1864) § 78.

*RÖMER, *Leistung an Zahlungsstatt* (1866) bl. 106—113.

*SCHAUBERG, Die sogenannte Novation durch Wechsel, Züricher Dissert, (1867), herdrukt in Goldschmidt's Zeitschrift für HR. X, bl. 193 vlgg.

(Ik citeer naar de dissertatie).

BESLER, System des deutschen Privatrechts (3e Ed. 1873) § 325, vooral noot 6.

THÖL, Das Handelsrecht, II (3e Ed. 1873) § 323.

*LADENBURG in Centralorgan für Handelsrecht (1873) N. F. IX. bl. 127—133.

KIST, Beginselen van het Ned. Handelsregt (2e Ed. 1874) II, bl. 282—286.

*HELLMANN, Die novatorische Functionen der Wechselbegebung, (München 1875).

De leerboeken en commentaren van het Nederl. handelsrecht (ad. Art. 236 W. v. K.) van LIPMAN, ASSER, VERNËDE, DE PINTO, HOLTJUS, DIEPHUIS en KIST.

Ik heb tot mijn leedwezen de volgende opstellen niet onder de oogen kunnen krijgen.

VOLLERT, »Bewirkt die Ausstellung bezw. die Annahme und Weiterbegebung eines Wechsels für eine bestehende Schuld eine Novation?“ (Blätter für Rechtspf. in Thüringen XIII, bl. 273 vlg.

MEISZNER »Ueber Novation durch Wechsel nach Preussischem Recht“ (Deutsche Gerichtszeitung, N. F. II, bl. 342—353).

REGELSBERGER, »Zur Lehre von der Zahlung durch Wechsel“ (Zeitschrift für Züricher Rechtspflege XVII).
